

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 17.02.2023 r.

Znak: ZPS-3.431.13.16.2022.KC-Ś

**Pani
Monika Krawczyk
Kierownik
Placówki Wsparcia Dziennego
„Wesoła Chatka”
w Szczecinie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², dnia 16 stycznia 2023 r. została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym w Placówce Wsparcia Dziennego „Wesoła Chatka”, mieszczącej się przy Al. Wojska Polskiego 63 w Szczecinie. Czynności kontrolne prowadzone były także w siedzibie Zachodniopomorskiego Oddziału Okręgowego PCK w Szczecinie, mieszczącego się pod tym samym adresem.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Karolina Czaja - Śmietana – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem oraz Sylwia Buczkowska – główny specjalista, na podstawie upoważnienia nr 4/2023 z dnia 3 stycznia 2023 r.

Tematem kontroli była działalność placówki w zakresie standardu świadczonych usług, standardu opieki i wychowania oraz kwalifikacji zatrudnionych osób w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 16 stycznia 2023 r.

Akta kontroli, str. 1 – 11

Ustaień kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w ww. jednostkach, wyjaśnień udzielonych przez panią Joannę Łaskarzewską, dyrektora Zachodniopomorskiego Oddziału PCK w Szczecinie, kierownika placówki, obserwacji dzieci i prowadzonych zajęć oraz ankiet i rozmów przeprowadzonych wśród 4 wychowanków obecnych w placówce na dzień kontroli.

Działalność Placówki Wsparcia Dziennego „Wesoła Chatka” w Szczecinie w zakresie przestrzegania standardów opieki i wychowania oceniam pozytywnie, w pozostałym zakresie odstępuję od wydawania oceny³.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.

Oceny jednostki dokonano na podstawie analizy sposobu realizacji przez placówkę następujących zadań.

1. Prowadzenie placówki.

Placówka Wsparcia Dziennego „Wesoła Chatka” w Szczecinie jest prowadzona przez Zachodniopomorski Oddział PCK w Szczecinie na zlecenie Gminy Miasto Szczecin na podstawie umowy o realizację zadania publicznego z 21 stycznia 2021 r. Umowa obowiązywała do 31 grudnia 2022 r. Obecnie jednostka oczekuje na podpisanie nowej umowy.

Podstawą funkcjonowania placówki jest jej statut, w którym określono, że placówka może przyjąć do 20 wychowanków. W aneksie nr 2/2015 do ww. statutu wskazano, że placówka dysponuje 30 miejscami dla dzieci. Zgodnie z zapisami Regulaminu Organizacyjnego placówki z 2012 r. w placówce funkcjonowały 2 grupy dzieci po 10 miejsc każda. W aneksie nr 1/2014 do ww. regulaminu wskazano, że w placówce jest 20 miejsc dla dzieci, ale aneksem nr 2/ 2015 zmieniono tę liczbę na 30 (10 miejsc w grupie młodszej od 9.00 do 14.00 oraz 20 miejsc w grupie starszej od 14.00 do 17.00). W obowiązującym aneksie nr 4/2021 zapisano, że w placówce funkcjonuje jedna grupa dla 15 dzieci.

W dokumentacji placówki znajdowała się opinia państwowego inspektora sanitarnego, w której wskazano, że w placówce może być zapewnione do 20 miejsc dla dzieci.

Jak wynika z powyższego, zapisy w statucie i regulaminie placówki są rozbieżne z opinią sanepidu. W trakcie kontroli wskazano na konieczność uregulowania powyższej kwestii.

Placówka posiadała pozytywną opinię komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej.

Akta kontroli, str. 12 – 14

2. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pod opieką jednego wychowawcy w placówce wsparcia dziennego, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15 dzieci. Spełnienie omawianego wymogu sprawdzono na podstawie stanu wychowanków w dzienniku zajęć placówki 5, 10 i 15 dnia każdego miesiąca w ciągu ostatnich sześciu miesięcy począwszy od dnia kontroli. Stwierdzono, że w tym okresie największa liczba dzieci przebywających w tym samym czasie w placówce wyniosła 12. Na dzień kontroli do placówki zapisanych było 14 dzieci. Nie stwierdzono zatem nieprawidłowości w tym zakresie. Podczas kontroli dokonano obserwacji dzieci i zajęć, tj.: powrót dzieci ze szkół, obiad oraz czas wolny. Na dzień kontroli w placówce przebywało 4 dzieci oraz kierownik placówki i wychowawca. Podczas zajęć pracownicy byli otwarci i życzliwi wobec wychowanków, zwracali się do nich po imieniu, rozmawiali o bieżących sprawach. Dzieci chętnie wchodziły w relacje z pracownikami. Zajęcia oceniono pozytywnie.

Podczas kontroli przeprowadzono ankiety i rozmowy z 4 wychowankami, w wieku od 7 do 13 lat, obecnymi w placówce. Dzieci wskazały, że w placówce mają prawo m. in. do: grania, zabawy, odrabiania lekcji, odpoczynku, wychodzenia na dwór i jedzenia. Dzieci podały również, że mogą liczyć na wsparcie kierownika i wychowawcy przy odrabianiu lekcji, gdy mają jakiś problem oraz w sytuacji, gdy chcą porozmawiać o ważnych dla nich sprawach. Wszystkie dzieci pozytywnie oceniły swoje relacje z pracownikami placówki. Wyniki ankiet wykluczyły możliwość występowania w placówce ze strony pracowników takich zjawisk, jak: przemoc fizyczna (np. bicie, szarpanie), agresja słowna (np. wyzywanie, wyśmiewanie, obrażanie), zastraszanie, poniżanie, wyludzanie pieniędzy czy rzeczy, namawianie do stosowania używek, nakłanianie/zmuszanie do oglądania szkodliwych treści (np. krzywdzenia zwierząt, pornografii).

Troje dzieci wskazało, że doświadczyło ze strony drugiego wychowanka takich zjawisk, jak: zastraszanie, prześladowanie, gnębienie czy poniżanie. Jedno dziecko wskazało, że

doświadczyło ze strony innego wychowanka wyzywania, wyśmiewania lub obrażania. Wskazane jest zatem objęcie wychowanków placówki dodatkowymi zajęciami celem wyeliminowania powyższych zjawisk w przyszłości. Wszystkie dzieci wskazały, że w placówce mogą realizować swoje zainteresowania. Wśród nagród stosowanych w placówce wymieniły słodycze i kosmetyki.

Dzieci wskazały, że jako kara stosowana jest rozmowa z rodzicami oraz czasowy zakaz korzystania z komputera. Jeden wychowanek podał, że wobec innego dziecka zastosowano karę w postaci odesłania dziecka do domu. Podczas kontroli wyjaśniono, że ze względu na złe zachowanie dziecka rodzic wraz z wychowawcą podjęli decyzję o czasowym ograniczeniu korzystania z zajęć w placówce. Dzieci nie potrafiły odpowiedzieć, co mogą zrobić w sytuacji, gdy nie zgadzają się z otrzymaną karą. Wynika to najprawdopodobniej z faktu, że żadne z nich nie otrzymało kary. System kar i nagród nie został też ujęty w regulaminie placówki, na co wskazano podczas kontroli.

Zgodnie z uzyskanymi podczas kontroli informacjami, placówka współpracuje z Centrum Opieki nad Dzieckiem w Szczecinie w ramach programu „Samodzielni”. W ramach programu podopieczni placówki z różnymi trudnościami (np. z nauką, wymową) mogą korzystać z pomocy specjalistów, którzy przyjeżdżają na spotkania z dziećmi do placówki. Są to: pedagog, logopeda, psycholog oraz terapeuta. Placówka bierze także udział w programie „Żółty Talerz”, w ramach którego propaguje wśród wychowanków zdrowy styl życia i odżywiania.

W kontrolowanym okresie placówka organizowała również zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień, zajęcia psychoedukacyjne z psychologiem na temat przeciwdziałania przemocy oraz zajęcia z przedstawicielem sanepidu na temat bezpieczeństwa podczas wakacji.

W okresie objętym kontrolą organizacja czasu wolnego przebiegała m. in. w formie:

- wyjść do kina, na kręgielnię, do pizzerii, kawiarni, muzeum,
- pikniku w gospodarstwie agroturystycznym,
- spotkań okolicznościowych z okazji andrzejek, świąt, halloween,
- gier, zajęć plastycznych.

W ramach bieżącej pracy z dziećmi placówka współpracowała także z rodzicami, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Szczecinie (asystent rodziny) oraz kuratorami.

W placówce dzieciom zapewnia się również pomoc w odrabianiu lekcji czy wyrównywaniu zaległości szkolnych.

Dzieci mają zapewniony ciepły posiłek, który dowożony jest do placówki w formie cateringu.

Pobyt dziecka w placówce jest nieodpłatny i dobrowolny, na dzień kontroli nie było dzieci skierowanych do placówki przez sąd.

Akta kontroli, str. 26 – 3

3. Kwalifikacje kierownika, osób zatrudnionych do opieki nad dziećmi oraz pozostałych pracowników placówki, w tym wolontariuszy.

W kontrolowanym okresie na stanowisku kierownika placówki zatrudnione były kolejno 3 osoby, tj.: p..... – od 01.09 do 31.12.2021 r., p..... – od 01.01 do 31.12.2022 r., p. – od 01.01. 2023 r. do nadal. Wszystkie posiadały kwalifikacje opisane w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W przypadku p. weryfikacji w rejestrze z dostępem ograniczonym, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym dokonano 12.01.2023 r., czyli po ustaniu stosunku pracy.⁴ W przypadku p. weryfikacji dokonano 05.01.2023 r., czyli po zatrudnieniu. Oba przypadki stanowią naruszenie przywołanego przepisu.

⁴ Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152).

W okresie od 01.01. do 31.08.2021 r. w placówce nie było kierownika. Do czerwca 2021 r. funkcję tę pełnił dyrektor Zachodniopomorskiego Oddziału PCK w Szczecinie, który posiadał wymagane na tym stanowisku kwalifikacje. Natomiast w okresie wakacji placówka była nieczynna.

W okresie objętym kontrolą w placówce zatrudnionych było kolejno 3 wychowawców, tj.: p..... p. oraz p.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osobą pracującą z dziećmi w placówce wsparcia dziennego w przypadku wychowawcy może być osoba posiadająca następujące kwalifikacje:

a) wykształcenie wyższe:

- na kierunku pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauki o rodzinie lub na innym kierunku, którego program obejmuje resocjalizację, pracę socjalną, pedagogikę opiekuńczo – wychowawczą lub
- na dowolnym kierunku, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, nauk o rodzinie, resocjalizacji lub kursem kwalifikacyjnym z zakresu pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej,

b) co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe i udokumentuje co najmniej 3 – letni staż pracy z dziećmi lub rodziną.

P. ukończyła studia wyższe na kierunku filozofia, obecnie realizuje studia podyplomowe na kierunku przygotowanie pedagogiczne dla nauczycieli przedmiotów lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej lub ponadpodstawowej. Nie udokumentowała co najmniej 3 – letniego stażu pracy z dziećmi lub rodziną. Stwierdzono zatem, że nie posiadała kwalifikacji opisanych w przytoczonym artykule.

W przypadku p. oraz p. weryfikacji w rejestrze z dostępem ograniczonym dokonano zgodnie z przepisami. Obowiązek ten nie dotyczył p., zatrudnionej na stanowisku wychowawcy w oparciu o zapisy ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁵.

W kontrolowanym okresie w placówce zatrudniony był p., terapeuta – psycholog, w ramach umowy zlecenia na dzień 27.07.2022 r. Jego dane zostały zweryfikowane w rejestrze z dostępem ograniczonym 13.01.2023 r., czyli po ustaniu stosunku pracy. Tym samym naruszono art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.

W okresie objętym kontrolą w placówce świadczyło usługi 13 wolontariuszy, tj.:

- 1) p. – od 12.10 do 30.12.2021, od 03.01. do 15.09.2022 r. (dane w rejestrze z dostępem ograniczonym zostały zweryfikowane 21.11.2022 r., tj. po dopuszczeniu do pracy z dziećmi),
- 2) p. – od 14.09 do 31.12. 2021 r., od 03.01 do 19.09.2022 r. (dane w rejestrze z dostępem ograniczonym zostały zweryfikowane 14.09.2021 r.),
- 3) p. – od 18.10 do 30.12.2021 r., 03.01 do 30.06.2022 r., od 02.01 do nadal (dane w rejestrze z dostępem ograniczonym zostały zweryfikowane 28.07.2022 r., tj. po dopuszczeniu do pracy z dziećmi),
- 4) p. – od 18.10 do 31.12.2022 r. (dane w rejestrze z dostępem ograniczonym zostały zweryfikowane 21.11.2022 r., tj. po dopuszczeniu do pracy z dziećmi),
- 5) p. – od 12.09 do 31.12.2022 r. (dane w rejestrze z dostępem ograniczonym zostały zweryfikowane 21.11.2022 r., tj. po dopuszczeniu do pracy z dziećmi),

⁵Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 683 ze zm.).

- 6) p. - od 19.09 do 31.12.2022 r. (dane w rejestrze z dostępem ograniczonym zostały zweryfikowane 21.11.2022 r., tj. po dopuszczeniu do pracy z dziećmi),
- 7) p. - od 19.09 do 31.12.2022 r. (dane w rejestrze z dostępem ograniczonym zostały zweryfikowane 21.11.2022 r., tj. po dopuszczeniu do pracy z dziećmi),
- 8) p. - od 19.09 do 31.12.2022 r. (dane w rejestrze z dostępem ograniczonym zostały zweryfikowane 21.11.2022 r., tj. po dopuszczeniu do pracy z dziećmi),
- 9) p. - od 03.01 do 30.06.2022 r. (dane w rejestrze z dostępem ograniczonym zostały zweryfikowane 28.07.2022 r., tj. po zakończeniu świadczenia usług w placówce),
- 10)p. - od 03.01 do 30.06.2022 r. (dane w rejestrze z dostępem ograniczonym zostały zweryfikowane 28.07.2022 r., tj. po zakończeniu świadczenia usług w placówce),
- 11)p. - od 18.10 do 31.12.2022 r. (dane w rejestrze z dostępem ograniczonym zostały zweryfikowane 21.11.2022 r., tj. po dopuszczeniu do pracy z dziećmi),
- 12)p. - w dniach 01.12, 14.12, 19.12, 22.12.2022 r. (dane w rejestrze z dostępem ograniczonym zostały zweryfikowane 05.01.2023 r., po zatrudnieniu na stanowisku kierownika placówki, nieprawidłowość opisana na str. 4),
- 13)p. - od 03.01 do 30.06 oraz od 05.09 do 31.12.2022 r. (dane w rejestrze z dostępem ograniczonym zostały zweryfikowane 21.11.2022 r., tj. po dopuszczeniu do pracy z dziećmi).

Z powyższego wynika, że wśród trzynastu przypadków wolontariuszy, w dziewięciu weryfikacji w rejestrze z dostępem ograniczonym dokonano po dopuszczeniu osoby do pracy z dziećmi, w dwóch po zakończeniu świadczenia usług, a w jednym po zakończeniu pracy. Zatem w dwunastu przypadkach naruszono art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.

Akta kontroli, str. 15 – 25

4. Warunki lokalowe.

Placówka mieści się w piwnicy, w jej skład wchodzi:

- sala komputerowa wyposażona w 5 komputerów do dyspozycji wychowanków, biurka i krzesła,
- kuchnia wyposażona w mały stół i 4 krzesła, z miejscem do przygotowania posiłków oraz niezbędnym sprzętem AGD,
- toaleta dla chłopców i toaleta dla dziewcząt,
- toaleta dla wychowawców,
- sala zabaw wyposażona w stół i krzesła oraz pomoce dydaktyczne, zabawki, gry planszowe.

Należy przy tym zaznaczyć, że pomieszczenia przeznaczone na placówkę są niewielkie, zbyt małe w sytuacji, gdy na zajęciach będą obecne wszystkie zapisane do placówki dzieci. Z informacji uzyskanych do dyrektora Zachodniopomorskiego Oddziału Okręgowego PCK w Szczecinie wynika, że planowane jest przeniesienie placówki do innych pomieszczeń, w których obecnie trwają prace remontowe.

Akta kontroli, str. 45 – 46

5. Dokumentacja prowadzona w placówce.

Na podstawie analizy indywidualnej dokumentacji 5 losowo wybranych przypadków dzieci: stwierdzono, że w placówce prowadzona jest następująca dokumentacja: metryka dziecka (zawierająca podstawowe informacje o wychowanku i jego rodzinie), informacje dodatkowe o dziecku, oświadczenia i zgody rodziców/opiekunów prawnych dziecka, zeszyt kontaktów ze szkołą oraz dziennik zajęć prowadzonych w placówce (zawierały informacje o prowadzonych zajęciach oraz o kontaktach z rodzicami dzieci). W dokumentach dzieci znajdowały się informacje o wsparciu asystenta rodziny lub nadzorze kuratora sądowego. Dodatkowo w teczkach niektórych wychowanków znajdowały się opinie

lub orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej i karty leczenia szpitalnego. Wszystkie dzieci objęte były wsparciem placówki na podstawie zgody rodziców. Nie było wychowanków skierowanych do placówki przez sąd.

Akta kontroli, str. 47 – 56

6. Przygotowanie placówki do wypełniania zadań określonych w regulaminie.

W kontrolowanym okresie do opieki nad dziećmi zatrudnieni byli kierownik i wychowawca. W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że przestrzegany był przepis stanowiący, że pod opieką jednego wychowawcy może przebywać nie więcej niż 15 dzieci. Oznacza to, że placówka zatrudnia wychowawców adekwatnie do liczby miejsc określonej w regulaminie i zgodnie z obowiązującymi przepisami. Placówka korzystała ze wsparcia wolontariuszy.

Zgodnie ze statutem i regulaminem placówka prowadziła zajęcia opiekuńcze, wychowawcze i dydaktyczne dla dzieci i młodzieży, organizowała dla nich wypoczynek oraz pomoc w realizacji obowiązku szkolnego. W realizacji zadań współpracowała z rodzicami lub opiekunami dzieci, placówkami oświatowymi oraz podmiotami leczniczymi.

Placówka funkcjonuje przez pięć dni w tygodniu, od poniedziałku od piątku w godzinach 13.00 – 17.00.

Akta kontroli, str. 12 – 14

Podsumowanie ustaleń kontroli

stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości	W zakresie przestrzegania standardów opieki i wychowania nie stwierdzono uchybień/ nieprawidłowości. W zakresie kwalifikacji osób zatrudnionych do opieki nad dziećmi oraz pozostałych pracowników placówki, w tym wolontariuszy za stwierdzone nieprawidłowości odpowiada dyrektor Zachodniopomorskiego Oddziału Okręgowego PCK w Szczecinie.
przyczyny stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości	n/d
skutki stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości	n/d
osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości	n/d
uprawnienia jednostki kontrolowanej	n/d
wpis w książce kontroli	46
wystąpienie otrzymują	1) kierownik placówki wsparcia dziennego 2) a/a

Zgodnie z dokumentacją placówki oraz organizacją pracy Zachodniopomorskiego Oddziału Okręgowego PCK w Szczecinie, za zatrudnienie pracowników placówki wsparcia dziennego oraz organizację wolontariatu odpowiada dyrektor Zachodniopomorskiego Oddziału Okręgowego PCK w Szczecinie. Nie należy to do zadań kierownika placówki wsparcia dziennego. W związku z tym, odstępuję od oceny i wydawania zaleceń w tym zakresie. Odrębnym pismem poinformowano dyrektora Zachodniopomorskiego Oddziału Okręgowego

PCK w Szczecinie o stwierdzonych nieprawidłowościach i wskazano na konieczność stosowania obowiązujących w tym zakresie przepisów.

W związku z tym, że placówka działa na podstawie zlecenia Gminy Miasto Szczecin, odrębnym pismem poinformowano Prezydenta Miasta Szczecin o stwierdzonych nieprawidłowościach.

.....

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego:

.....

Na oryginale właściwe podpisy